EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 04 21
COM(2023) 201 final

2023/0105 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 2001/110/EB dėl medaus, 2001/112/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų, 2001/113/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių džemų, želės, marmeladų ir saldintos kaštonų tyrės ir 2001/114/EB dėl žmonėms vartoti skirto tam tikro iš dalies arba visiškai dehidratuoto konservuoto pieno

{SEC(2023) 162 final} - {SWD(2023) 97 final} - {SWD(2023) 98 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Vadinamosios pusryčių direktyvos yra septynios direktyvos[1], kuriomis nustatomos bendros tam tikrų maisto produktų sudėties, prekinių pavadinimų, ženklinimo ir pateikimo taisyklės, siekiant apsaugoti vartotojų interesus ir užtikrinti laisvą šių produktų judėjimą vidaus rinkoje. Jos veikia panašiai kaip prekybos standartai, nustatyti tam tikriems žemės ūkio produktams pagal 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007[2], nes juose pateikiami techniniai žemės ūkio produktų, jų sudėties, charakteristikų ir naudojamų gamybos būdų aprašymai.

Produktai, kuriems nustatytos tokios bendros taisyklės, gali būti parduodami su atitinkamais prekiniais pavadinimais tik tuo atveju, jei jie atitinka tas taisykles. Šių prekinių pavadinimų vartojimas paprastai turi didelę komercinę vertę, nes vartotojai juos atpažįsta ir pagal juos priima sprendimus pirkti produktą.

Pasenusios taisyklės gali trukdyti inovacijoms arba nepatenkinti vartotojų lūkesčių. Tokiomis aplinkybėmis taisykles reikia pritaikyti. Dabartinės pusryčių direktyvos yra senesnės nei dešimties metų. Per pastarąjį dešimtmetį maisto produktų rinkos labai keitėsi – ne tik dėl inovacijų, bet ir dėl besikeičiančių visuomenės interesų ir vartotojų paklausos. Todėl tikslinga peržiūrėti tam tikras pusryčių direktyvų taisykles.

Ši peržiūra taip pat atliekama atsižvelgiant į Komisijos strategiją „Nuo ūkio iki stalo“[3] ir JT darnaus vystymosi tikslus (6.1 skirsnis). Strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ buvo paskelbta, kad atliekant Sąjungos prekybos standartų peržiūrą, kuri, kaip suprantama, apima pusryčių direktyvas dėl jų panašumo į prekybos standartus, bus siekiama užtikrinti tvarių produktų naudojimą ir tiekimą. Be to, Komisija taip pat įsipareigojo ieškoti galimybių palengvinti perėjimą prie sveikesnės mitybos[4] ir skatinti keisti produktų, visų pirma daug riebalų, cukraus ir druskos turinčių maisto produktų, sudėtį. Galiausiai, siekdama įgalinti vartotojus priimti

---

[1] 1999 m. vasario 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/4/EB dėl kavos ir cikorijos ekstraktų (OL L 66, 1999 3 13, p. 26).
2000 m. birželio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/36/EB dėl žmonėms vartoti skirtų kakavos ir šokolado produktų (OL L 197, 2000 8 3, p. 19).
2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/110/EB dėl medaus (OL L 10, 2002 1 12, p. 47).
2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/111/EB dėl kai kurių žmonėms vartoti skirto cukraus rūšių (OL L 10, 2002 1 12, p. 53).
2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/112/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų (OL L 10, 2002 1 12, p. 58).
2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/113/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių džemų, želės, marmeladų ir saldintos kaštonų tyrės (OL L 10, 2002 1 12, p. 67).
2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/114/EB dėl žmonėms vartoti skirto tam tikro iš dalies arba visiškai dehidratuoto konservuoto pieno (OL L 15, 2002 1 17, p. 19).

[2] OL L 347, 2013 12 20, p. 671.

[3] Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“, COM(2020) 381 *final*.

[4] Tai apima laisvųjų cukrų kiekio mityboje mažinimą, kaip nurodyta 2022 m. vasario 28 d. EFSA mokslinėje nuomonėje dėl didžiausios leidžiamos su maistu suvartojamų cukrų normos https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7074. Laisvieji cukrūs – pridėtiniai cukrūs, taip pat natūralūs vaisių sulčių ir koncentruotų vaisių sulčių cukrūs, kurių struktūra suardyta. Želė yra produktas, gaminamas iš vaisių sulčių ir cukraus.

informacija pagrįstus sprendimus rinktis tvarius maisto produktus, Komisija taip pat paskelbė, kad ji apsvarstys galimybę pasiūlyti išplėsti privalomų kilmės ir kilmės vietos nuorodų taikymą tam tikriems produktams, kartu visapusiškai atsižvelgiant į poveikį vidaus rinkai.

Be to, kalbant visų pirma apie Direktyvą 2001/110/EB, 2020 m. gruodžio 15–16 d. Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadose dėl maistingumo ženklinimo pakuotės priekinėje pusėje, maistinės sudėties kategorijų ir kilmės ženklinimo[5] nurodomi Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybai pateikti valstybių narių raginimai peržiūrėti tą direktyvą, siekiant nustatyti medaus mišiniuose naudojamo medaus kilmės šalis, ir Komisija raginama pradėti rengti teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo direktyva būtų atitinkamai iš dalies pakeista, pasiūlymą. Europos Parlamentas savo 2021 m. spalio 20 d. rezoliucijoje dėl sąžiningos, sveikos ir aplinkai palankios maisto sistemos pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“[6] taip pat ragina Komisiją pasiūlyti teisės aktą dėl medaus ženklinimo taisyklių pakeitimų, kurie padėtų geriau informuoti vartotojus.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, reikėtų peržiūrėti pusryčių direktyvas, visų pirma 2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvą 2001/110/EB dėl medaus, 2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvą 2001/112/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų, 2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvą 2001/113/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių džemų, želės, marmeladų ir saldintos kaštonų tyrės ir 2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvą 2001/114/EB dėl žmonėms vartoti skirto tam tikro iš dalies arba visiškai dehidratuoto konservuoto pieno.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Kiekviena iš keturių su šiuo pasiūlymu susijusių direktyvų yra atskiras teisės aktas, kuriuo reglamentuojami atitinkami produktai. Jei direktyvose nenumatyta kitaip, taikomos maisto srities teisės aktų bendrųjų principų taisyklės, tačiau nėra kitų teisės aktų nuostatų, tiesiogiai susijusių su šiose direktyvose reglamentuojamais medaus, vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų, vaisių džemų, želės ir marmeladų, saldintos kaštainių tyrės arba tam tikro iš dalies ar visiškai dehidratuoto konservuoto pieno aspektais.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Peržiūra prisidedama prie kitų veiksmų pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ ir Europos kovos su vėžiu planą[7], kuriais siekiama skatinti tvaresnę ir sveikesnę mitybą. Ji dera su būsima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011[8] dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams peržiūra, kiek tai susiję su kilme ir maistingumo ženklinimu. Ja taip pat siekiama papildyti anonsuotą pasiūlymą dėl tvarių maisto sistemų teisės aktų sistemos.

---

5 Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba, 2020 m. gruodžio 15–16 d. (14048/20).

6 2020/2260(INI).

7 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Europos kovos su vėžiu planas“, COM(2021) 44 *final*.

8 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Keturių peržiūrimų direktyvų teisinis pagrindas yra Europos bendrijos steigimo sutarties (Amsterdamo sutarties suvestinė redakcija) 37 straipsnis. Atitinkamas tų direktyvų dalinio keitimo teisinis pagrindas yra SESV 43 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo yra nustatyta, kad Sąjunga ir valstybės narės dalijasi kompetenciją žemės ūkio srityje.

Sąjungos teisės aktais dėl prekybos žemės ūkio produktais standartų, įskaitant pusryčių direktyvas, daugelio produktų atveju pakeisti galioję nevienodi nacionaliniai standartai. Valstybių narių teisės aktų, susijusių su produktais, kuriems taikomos keturios pusryčių direktyvos, suderinimas buvo pateisinamas tuo, kad nacionalinės teisės aktų, susijusių su atitinkamais produktais, skirtumai gali lemti nesąžiningos konkurencijos sąlygas, galinčias klaidinti vartotojus, ir taip daryti tiesioginį poveikį vidaus rinkos veikimui. Atsižvelgiant į poveikį vidaus rinkai, atskiros valstybės narės negalėjo pakankamai išspręsti šio klausimo nacionaliniais standartais.

Nors Sąjungos prekybos standartais, įskaitant pusryčių direktyvas, sėkmingai pasiekti numatyti tikslai, juos reikia iš dalies pakeisti, kad būtų atsižvelgta į naujus poreikius, problemas ir klausimus, atsiradusius po to, kai tie aktai buvo priimti, pavyzdžiui, į tvarumo aspektus. Šiuo pasiūlymu iš dalies pakeisti keturias pusryčių direktyvas iš esmės siekiama atnaujinti reikalavimus ir produktų apibrėžtis, todėl juo iš esmės nekeičiamas Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos pasidalijimas, nustatytas iš dalies keičiamuose teisės aktuose.

Visų pirma, kalbant apie medaus kilmės ženklinimą, kaip nurodyta Direktyvos 2001/110/EB 5 konstatuojamojoje dalyje, vartotojai turi teisę žinoti geografinę medaus kilmę. Be kita ko, įvairių rūšių medus nešamas iš įvairių augalų ir medžių. Aplinkos, geografinės ir klimato sąlygos gali turėti įtakos įvairiose pasaulio dalyse gaunamo medaus savybėms. Skirtingos geografinės kilmės medaus maišymas taip pat turi įtakos šioms savybėms. Todėl medaus savybės ir kokybė yra glaudžiai susijusios su jo kilme. Norint užtikrinti, kad vartotojai būtų tinkamai informuoti apie vartojamo medaus savybes ir kokybę, būtina užtikrinti, kad apie tai būtų galima gauti išsamią informaciją, kad vartotojai nebūtų klaidinami. Todėl šiuo metu galiojančioje direktyvoje reikalaujama, kad etiketėje būtų nurodyta šalis ar šalys, kuriose medus buvo surinktas. Tačiau joje taip pat numatyta galimybė prireikus medaus kilmės šalių sąrašą pakeisti vienu iš šių teiginių: „ES medaus mišinys“, „ne ES medaus mišinys“, „ES ir ne ES medaus mišinys“. Dėl nepakankamo ES standartų suderinimo medaus ženklinimas Sąjungoje skiriasi, o tai gali klaidinti vartotojus ir trukdyti vidaus rinkos veikimui. Pavyzdžiui, veiklos vykdytojai, importuojantys medaus mišinius, kurie turi būti sufasuoti valstybėje narėje, kurioje reikalaujama pateikti atskirą šalių sąrašą, gali nežinoti konkrečių medaus kilmės šalių. Atsižvelgiant į glaudų medaus kokybės ir jo kilmės ryšį, taip pat į strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslą stiprinti vartotojų gebėjimą priimti informacija pagrįstus sprendimus, be kita ko, savo maisto produktus rinktis pagal kilmę, ir poreikį gerinti vidaus rinkos veikimą, tikslinga suderinti kilmės ženklinimo taisykles ir panaikinti galimybę nenurodyti kilmės šalies ar šalių, jei medus kilęs iš daugiau nei vienos šalies.

Be to, nesant bendrų Sąjungos taisyklių dėl natūralaus cukraus kiekio vaisių sultyse mažinimo, šių gėrimų kokybė ir autentiškumas (t. y. tai, kad natūralus cukrus iš tiesų buvo pašalintas taikant konkretų procesą, o ne skiedžiant vandeniu ar naudojant nesunokusių vaisių sultis) nebūtų suderinti visoje Sąjungoje. Kadangi tokių produktų Sąjungos rinkoje vis daugės,

reikia nustatyti Sąjungos teisinę sistemą, kuri palengvintų jų laisvą judėjimą tarp valstybių narių, kartu išlaikant vartotojų interesų, susijusių su vaisių sultimis, apsaugą (t. y. išvengiant painiavos) ir užtikrinant veiksmingą ir sąžiningą veiklos vykdytojų konkurenciją ir šių vaisių sulčių, kuriose yra mažiau cukraus, kokybę ir vientisumą, nes procesas gali turėti įtakos produkto savybėms.

Galiausiai, siekiant patenkinti kintančius vartotojų poreikius, į Direktyvą dėl dehidratuoto konservuoto pieno turėtų būti įtrauktas apdorojimas, naudojamas pieno produktams be laktozės gaminti; taip pat angliškas terminas „evaporated milk“ (liet. sutirštintas pienas) turėtų būti suderintas su tarptautiniais standartais.

- **Proporcingumo principas**

Kiekvienu pagrindiniu siūlomu keturių susijusių pusryčių direktyvų pakeitimu neviršijama to, kas būtina nustatytiems tikslams pasiekti.

Siūlomu pakeitimu dėl medaus kilmės ženklinimo siekiama užtikrinti, kad medus galėtų laisvai judėti vidaus rinkoje ir kad, atsižvelgiant į glaudų medaus kokybės ir jo kilmės ryšį, vartotojai galėtų gauti visą informaciją apie medaus kilmę. Nors atskirų šalių sąrašą pakeitus nuoroda į mišinį gali būti sumažinta veiklos vykdytojams tenkanti našta, to nepakanka užtikrinti, kad vartotojai gautų visą informaciją apie medaus kilmę. Be to, kadangi prievolė išvardyti visas atskiras medaus kilmės šalis, nesuteikiant galimybės, užuot vardijus individualius pavadinimus, pateikti nuorodą į mišinį, jau taikoma keliose valstybėse narėse, ši taisyklė galėjo suklaidinti vartotojus ir trukdyti veikti vidaus rinkai. Taigi, galimybės nenurodyti medaus kilmės šalies ar šalių, jei medus kilęs iš daugiau nei vienos šalies, panaikinimas yra proporcingas metodas nustatytiems tikslams pasiekti.

Kalbant apie vaisių sultis, kuriose yra mažiau cukraus, laikomasi požiūrio, kad reikia sukurti naują produktų kategoriją ir nustatyti tokį patį cukraus kiekio sumažinimo reikalavimą, koks nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maistingumą[9] teiginiams, rodantiems, kad cukraus kiekis sumažintas (bent 30 proc.), kad būtų užtikrintas šių dviejų teisinių sistemų nuoseklumas ir vartotojai nebūtų klaidinami, nors šioje naujoje produktų kategorijoje „mažiau cukraus“ yra ne teiginys apie maistingumą, o produkto pavadinimo dalis. Be to, galutiniai produktai turi turėti visas kitas pagrindines fizines, chemines, juslines ir maistines savybes, kurios būtinos siekiant užtikrinti, kad vartotojams būtų siūlomas kokybiškas produktas.

Kalbant apie džemus, metodai, dėl kurių pasikeistų cukraus kiekis (t. y. būtų sumažintas mažiausias cukraus kiekis arba pašalintas mažiausias cukraus kiekis), būtų turėję daugiau trūkumų nei privalumų. Mažiausio cukraus kiekio, reikalingo džemams tinkamai konservuoti, tinkamai konsistencijai ir pojūčiui burnoje užtikrinti, ribos pakeitimas turi padarinių. Pirma, tai labai sudėtinga techniniu požiūriu, nes reikia rasti naują tinkamą cukraus kiekį, kuriam esant džemas vis dar sutirštėtų, naudojant tinkamos rūšies pektinus ir reikiamų jų kiekį. Antra, tai turėtų didelį ekonominį poveikį ir nemažą poveikį aplinkai (t. y. susidarytų papildomų maisto atliekų, nes džemų galiojimo laikas būtų trumpesnis, reikėtų naudoti daugiau vandens, nes būtų dedama daugiau pektinų, o papildomą vandens kiekį vis tiek reikėtų išgarinti ir pasterizavimas užtruktų ilgiau – abiem atvejais reikėtų daugiau energijos). Sumažinus mažiausią cukraus kiekio ribą, pramonė taip pat negalėtų džemų, kuriuose mažiau cukraus, parduoti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maistingumą, nes techniškai nebebūtų įmanoma gaminti tokio tipo džemų. Taigi tinkamiausia būtų toliau leisti naudoti prekinį pavadinimą „džemas“ ir „želė“ tik tiems produktams, kuriuose mažiausias vaisių

[9] 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL L 404, 2006 12 30, p. 9).

kiekis yra didesnis, nei šiuo metu reikalaujama. Be to, taikant šį požiūrį neužkertamas kelias pramonei toliau prekiauti džemais, kuriuose mažiau cukraus (bent 30 proc. mažiau), pagal Reglamentą (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maistingumą.

Kai įmanoma, kaip dehidratuoto konservuoto pieno atveju, daroma nuoroda į tarptautiniu mastu sutartus standartus, kad nebūtų nustatytos neproporcingos taisyklės, dėl kurių vidaus rinka neatitiktų tarptautinių standartų.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasirinkta priemonė yra direktyva, nes galiojantys teisės aktai yra direktyvos ir nėra įrodytas poreikis jas pakeisti tiesiogiai taikomu reglamentu.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Rengdamasi peržiūrai, Komisija paskelbė prekybos standartų išorės vertinimo pagalbinį tyrimą (toliau – tyrimas)[10] ir Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl prekybos standartų vertinimo (toliau – vertinimas)[11]. Abu dokumentai susiję su pusryčių direktyvomis.

Remiantis tyrimu, vertinime padaryta išvada, kad Sąjungos prekybos standartai iš esmės buvo veiksmingi siekiant numatytų tikslų ir nesukėlė didelio nenumatyto ar netikėto poveikio. Kalbant apie džemus, želę ir marmeladus, visų pirma dėl nuostatų dėl mažiausio cukraus kiekio ir galimybės valstybėms narėms taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas šiuo atžvilgiu, vertinime padaryta išvada, kad pasiekta pakankama pusiausvyra tarp vartotojo intereso užtikrinti produkto išsilaikymą ir poreikio atsižvelgti į konkrečias nacionalines ypatybes, taip pat į politikos prioritetus skatinti sveikesnę mitybą (džemai, kuriuose mažiau laisvojo cukraus). Atliekant vertinimą taip pat nustatyta, kad Sąjungos prekybos standartai suteikia didelę pridėtinę vertę, palyginti su tarptautiniais ir privačiais prekybos standartais, nes jie: i) yra privalomi ir reikalavimų turi būti laikomasi visoje Sąjungoje; ii) yra pritaikyti prie konkrečios Sąjungos veiklos ir rinkos padėties ir iii) jais daugeliui produktų nustatyti griežtesni kokybės reikalavimai. Atlikus vertinimą nustatyta, kad kai kuriuose galiojančiuose standartuose galimai nepakankamai atsižvelgta į technologijų, rinkodaros strategijų ir vartotojų prioritetų pokyčius. Tai visų pirma pasakytina apie sultis, nes atlikus vertinimą nustatyta tokia problema: Direktyvoje 2012/12/ES nustatyta, kad į vaisių sultis nebeleidžiama pridėti cukraus, todėl po 2016 m. spalio 28 d. ant vaisių sulčių etikečių nebeleidžiama vartoti teiginio „nuo 2015 m. balandžio 28 d. vaisių sultyse nepridėta cukrų“, o ant kitų vaisių gėrimų, įskaitant nektarus, etikečių galėjo būti toliau vartojami teiginiai „nepridėta cukrų“ ir „produkto sudėtyje yra tik natūralių cukrų“ – tai klaidina vartotojus ir lemia nesąžiningą konkurenciją.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

2019 m. Komisija atliko prekybos standartų, įskaitant pusryčių direktyvas, nes jos prilyginamos prekybos standartams, vertinimą ir surengė viešąsias konsultacijas. Neseniai, 2021 m. birželio 8 d. – rugpjūčio 31 d., Komisija, naudodamasi ES apklausų platforma, surengė viešas konsultacijas dėl Sąjungos prekybos žemės ūkio produktais standartų, įskaitant

[10] Areté *et al*. (2020). „Evaluation of marketing standards contained in the CMO Regulation, the ‘Breakfast Directives’ and CMO secondary legislation“ (Prekybos standartų, nurodytų BRO reglamente, pusryčių direktyvose ir BRO antriniuose aktuose, vertinimas). Briuselis: Europos Komisija. https://doi.org/10.2762/475831.

[11] Europos Komisija (2020). Prekybos standartų vertinimas. Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SWD(2020) 0230.

pusryčių direktyvas, nes jos yra prilyginamos prekybos standartams, peržiūros. 2021 m. rugsėjo 9 d. Komisija taip pat surengė techninį praktinį seminarą su atrinktais maisto tiekimo grandinės ekspertais, vartotojų grupėmis, NVO ir akademine bendruomene, bendradarbiaudama su JRC[12], o 2021 m. rugsėjo 17 d. – spalio 14 d. surengė tikslines konsultacijas su valstybėmis narėmis. Komisija taip pat surengė papildomas konsultacijas ir dvišalius mainus su pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais e. paštu ir *ad hoc* vaizdo susitikimuose.

Kalbant apie medų, Sąjungos bitininkystės sektorius labai pritaria griežtesnėms kilmės ženklinimo taisyklėms ir atskirų šalių nurodymui ant medaus mišinių etikečių. Medaus importuotojai ir fasuotojai pabrėžė, kad reikia sudaryti vienodas sąlygas ir taikyti vienodas taisykles visose valstybėse narėse.

Kalbant apie vaisių sultis, sulčių pramonė pritaria tam, kad būtų sukurta nauja kategorija – vaisių sultys, iš kurių pašalinta tiek natūralaus cukraus, kad nebūtų pakenkta kitoms pagrindinėms savybėms. Be to, sektorius išreiškė susidomėjimą galimybe vartoti vaisių sulčių produkto pavadinimą ir tada, kai pridedama kitų sudedamųjų dalių ir priedų, pvz., prieskonių, prieskoninių augalų ir skaidulų. Tačiau tai pakeistų pagrindines vaisių sulčių savybes, o jos yra produktas, kurio galimų leidžiamų sudedamųjų dalių ir medžiagų sąrašas yra ribotas. Galiausiai šis sektorius taip pat paprašė suteikti galimybę etiketėje nurodyti, kad vaisių sultyse nėra pridėtinio cukraus.

Kalbant apie džemus, želę ir marmeladus, pagrindiniai gamintojai norėtų išlaikyti *status quo* dėl vaisių ir cukraus kiekio, o vaisių tiekėjai pritaria tam, kad vaisių šiuose produktuose būtų daugiau.

- **Poveikio vertinimas**

Komisija parengė poveikio vertinimo ataskaitą dėl Sąjungos prekybos žemės ūkio produktais standartų, įskaitant pusryčių direktyvas, nes jos prilyginamos prekybos standartams, peržiūros, kad būtų atnaujintos rinkos plėtros taisyklės ir užtikrintas tvarių produktų vartojimas ir tiekimas[13]. 2022 m. rugsėjo 21 d. Reglamentavimo patikros valdyba dėl poveikio vertinimo pateikė teigiamą nuomonę su išlygomis[14]. Kalbant apie šiame pasiūlyme siūlomus pakeitimus, Reglamentavimo patikros valdyba paprašė patobulinti poveikio vertinimo ataskaitą, kiek tai susiję su nuodugniai vertinti atrinktų standartų galimybių vertinimu ir palyginimu, taip pat su numatoma stebėsenos tvarka, kuri buvo aptarta atitinkamuose poveikio vertinimo ataskaitos skirsniuose.

Kalbant apie medų, buvo apsvarstyti šie būdai:

- termino „ne ES“ pakeitimas ES nepriklausančiomis kilmės šalimis;
- termino „ne ES“ pakeitimas geografiniu kilmės regionu;
- privalomas visų atskirų kilmės šalių (valstybių narių ir trečiųjų šalių) nurodymas;
- privalomas visų atskirų kilmės šalių (valstybių narių ir trečiųjų šalių) nurodymas, taip pat nurodant procentinę dalį.

---

12 Russo, C. *et al*. (2022) „Workshop on Marketing Standards: Benefits and costs of EU marketing standards for agri-food products“ (Praktinis seminaras prekybos standartų klausimais. ES prekybos žemės ūkio maisto produktais standartų nauda ir sąnaudos). JRC techninė ataskaita. Liuksemburgas: Europos Sąjunga. https://doi.org/10.2760/635080.

13 [to be completed by OP]

14 [to be completed by OP]

Taikant tinkamiausią būdą, užtikrinamas teisinis tikrumas Sąjungos gamintojams ir medaus importuotojams. Valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai keletą kartų pabrėžė, kad reikia geriau informuoti vartotojus apie mišiniuose esančio medaus kilmę. Atsižvelgiant į tai, buvo pasirinktas trečiasis būdas, nes pagal jį būtų galima tiksliai nustatyti kilmės šalis ir taip patenkinti vartotojų poreikį, kartu sumažinant išlaidas ir naštą, susijusias su tikslios kiekvienos kilmės medaus procentinės dalies medaus mišiniuose nurodymu, ir laikantis Sąjungos tarptautinių įsipareigojimų.

Vaisių sulčių, kuriose yra mažiau cukraus, atveju svarstyti šie būdai:

- I galimybė: leisti naudoti tam tikrus vaisių sulčių apdorojimo būdus natūralaus cukraus kiekiui sumažinti ir, atsižvelgiant į tai, kad cukraus kiekis bus mažesnis, nei privaloma, pridėti nuostatą, leidžiančią nukrypti nuo mažiausios vaisių sulčių iš koncentrato Brikso vertės (su sąlyga, kad įpilto vandens kiekis neviršija koncentruojant sultis išgauto vandens kiekio);
- II galimybė: leisti naudoti tam tikrus apdorojimo būdus ar papildomas sudedamąsias dalis natūralaus cukraus kiekiui sumažinti, kartu išsaugant visas kitas pagrindines galutinių produktų fizines, chemines, juslines ir maistines savybes (pvz., maisto medžiagas, skonį, pojūtį burnoje), ir vartoti produktų pavadinimus, susijusius su vaisių sultimis (vaisių sultys iš koncentrato ir kt.);
- III galimybė: tokia pat kaip II galimybė ir nustatomas papildomas reikalavimą, kad cukraus kiekis būtų sumažintas bent 30 proc., palyginti su panašiu produktu, pagal Reglamentą (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maistingumą.

Viską apsvarsčius buvo pasirinktas trečias būdas, nes jis buvo veiksmingiausias ir proporcingiausias siekiant užtikrinti, kad vartotojas būtų tinkamai informuotas apie produktą ir kad produktas būtų kokybiškas. Juo sukuriama aiški teisinė sistema ir sudaromos sąlygos planuoti prekybą tiek didesniems rinkos dalyviams, tiek MVĮ, kurie kuria šį naują produktą, bei sukuriamas pagrindas susigrąžinti investicijas į jo mokslinius tyrimus ir plėtrą. Mokslas pakankamai pažengęs, kad būtų galima patikrinti vaisių sulčių, kuriose yra mažiau cukraus, autentiškumą. Be to, tai nesukuria didelės naštos nacionalinėms kontrolės institucijoms. Tiek vartotojai, tiek sveikatos priežiūros institucijos reikalauja keisti perdirbtųjų produktų sudėtį, ypač pasiūlyti produktų, kuriuose mažiau laisvojo cukraus. Šiuo būdu atsižvelgiama į šį poreikį. Atsižvelgiant į tai, kad maisto tvarkymo subjektai ir vartotojai jau yra pripratę prie visiems produktams taikomos 30 proc. mažesnio kiekio ribos, nurodomos teiginiuose apie maistingumą, susijusiuose su cukraus kiekiu, atrodo logiška vaisių sultims, kuriose yra mažiau cukraus, taikyti tą pačią 30 proc. ribą, užuot leidus bet kokį sumažintą cukraus kiekį, net ir mažesnį nei 30 proc.

Visi būdai užtikrina teigiamą poveikį visam sulčių sektoriui – tiek būsimam importui iš ne Sąjungos teritorijos, tiek būsimai prekybai Sąjungoje – užtikrinant investicijų grąžą, taigi ir teigiamą ekonominį poveikį gamintojams. Tinkamiausias būdas suteikia daugiau rinkos segmentavimo galimybių, todėl galima geriau įvertinti galutinio produkto kokybę. Užtikrinant, kad vartotojai gautų produktus, kuriuose mažiau cukraus (vaisių sultis, kuriose mažiau cukraus ir kurios apskritai maistingesnės), padedama siekti tikslo įgalinti vartotojus priimti informacija pagrįstus sprendimus pirkti sveikus ir tvarius maisto produktus. Tas pats pasakytina ir apie užtikrinimą, kad produktų pavadinimai neklaidintų vartotojų ir neskatintų jų rinktis jų lūkesčių neatitinkančio produkto. Taikant tinkamiausią būdą, cukraus kiekis turi būti sumažintas bent 30 proc. Sveikatingumui skiriamas dar didesnis dėmesys, nes cukraus kiekis turėtų būti sumažintas ne mažiau kaip 30 proc., o ne bet kokia mažesne verte. Tačiau šis būdas kelia riziką, kad rinkoje bus parduodama mažiau produktų su tokiu mažu cukraus

kiekiu, palyginti su būdais, pagal kuriuos nereikalaujama sumažinti cukraus kiekio bent 30 proc. Vis dėlto, jei būtų reikalaujama privalomai nurodyti, kad cukraus kiekis produkte sumažintas, vartotojai būtų aiškiau įspėjami apie tai, kad produkte yra mažiau cukraus. Tiesioginio poveikio aplinkai nenumatoma, nes manoma, kad nė viename iš procesų, naudojamų natūralaus cukraus kiekiui sumažinti, nereikia naudoti produktų, kurie daro didelį poveikį aplinkai arba kuriems reikia ypač daug energijos.

Kalbant apie džemus, buvo apsvarstyti šie būdai:

- visiškai pašalinti mažiausio bendro cukraus kiekio reikalavimą;
- sumažinti reikalaujamą mažiausią bendro cukraus kiekį ir nustatyti, pavyzdžiui, 55 proc., kaip tai daroma Prancūzijoje, Vokietijoje ir Nyderlanduose, arba 50 proc.;
- padidinti bendrą mažiausią vaisių kiekį iki 450 g/1000 g produkto (dabar jis yra 350 g/1000 g), iki šiol tai buvo taikoma tik aukščiausios rūšies džemui ir aukščiausios rūšies želei; taip būtų sumažintas pridėtinio cukraus kiekį, kurio reikia, kad šiuose produktuose būtų pasiektas mažiausias tirpios sausosios medžiagos kiekis.

Viską apsvarsčius buvo pasirinktas trečiasis būdas, nes jis buvo veiksmingiausias ir proporcingiausias siekiant užtikrinti, kad būtų sumažintas pridėtinio cukraus kiekis, reikalingas mažiausiam tirpios sausosios medžiagos kiekiui šiuose produktuose pasiekti, kartu išlaikant pagrindines produkto savybes (išsilaikymą, konsistenciją ir pojūtį burnoje). Šis būdas reiškia, kad dabartinis vaisių kiekis aukščiausios rūšies džemuose ir aukščiausios rūšies želėje turės būti pasiektas džemuose ir želėje, o vaisių kiekis aukščiausios rūšies džemuose ir aukščiausios rūšies želėje turės būti dar didesnis. Tai ekonomiškai patikima galimybė, pagrįsta paklausa grindžiamo rinkos segmentavimo motyvais tiek iš vidaus rinkos, tiek iš tarptautinės prekybos perspektyvos, nes taip skatinama gaminti sveikesnius produktus, kurių sudėtyje yra mažiau laisvojo cukraus. Dėl šios galimybės nesusidaro papildomų maisto atliekų. Ja nesukuriama jokios naujos administracinės naštos, kartu išlaikant *status quo*, susijusį su galimybe valstybėms narėms prisitaikyti prie savo nacionalinių prioritetų ir nacionalinės teisės aktuose sumažinti mažiausią cukraus kiekį džemuose ir želėje.

Taikant šį būdą, automatiškai sumažėtų pridėtinio cukraus kiekis produktuose. Teoriškai šis būdas galėtų padidinti perdirbėjų sąnaudas, tačiau manoma, kad jos padidėtų nežymiai, nes didžiojoje daugumoje Sąjungoje parduodamų džemų vaisių kiekis jau yra toks, koks reikalaujamas aukščiausios rūšies džemuose, arba didesnis. Sektorius patirtų tam tikrų išlaidų, susijusių su visų pakuočių etikečių pritaikymu. Šį ekonominį poveikį būtų galima sumažinti nustatant pereinamąjį naujųjų taisyklių taikymo etapą. Vaisių kiekio džemuose padidinimas iki aukščiausios rūšies džemų lygio turėtų įtakos tik gamintojų, kurie šiuo metu negamina aukščiausios rūšies džemų, gamybos sąnaudoms ir organizavimui, nes, norėdami ir toliau naudoti produkto pavadinimą „džemas“, jie turėtų pakeisti savo produktų gamybą, kad padidintų vaisių kiekį. Todėl ekonominis poveikis būtų gana ribotas. Kalbant apie socialinį poveikį, šiuo būdu siekiama daryti poveikį laisvojo cukraus kiekiui džemuose ir sunaudotų vaisių kiekiui, o ne galiojimo laikui, nes mažiausias bendras cukraus kiekis išlieka nepakitęs. Be to, tai nepanaikintų galimybės valstybėms narėms leisti taikyti mažesnį mažiausią cukraus kiekį ir neužkirstų kelio prekiauti džemais su mažesniu cukraus kiekiu (bent 30 proc. mažesniu) pagal Reglamentą (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maistingumą. Esant vienodam porcijos dydžiui, dėl šio pokyčio džemuose bendras vaisių kiekis padidėtų, o laisvojo cukraus kiekis sumažėtų. Pagrindinis šios galimybės poveikis būtų tas, kad Sąjungos rinkoje nebeliktų kaip džemai ženklinamų produktų, kurių sudėtyje bendras vaisių kiekis yra mažesnis, ir taip vartotojams būtų užtikrinti aukštesni standartai ir aukštesnė kokybė.

Tiesioginio poveikio aplinkai nenumatoma. Gali atsirasti daugiau galimybių parduoti šviežius vartoti skirtus vaisius, neatitinkančius prekybos standartų, o tai gali turėti teigiamą poveikį maisto atliekų kiekiui. Tačiau šį teigiamą poveikį sunku įvertinti kiekybiškai, nes jis priklauso nuo kiekvienos vaisių rūšies ir kiekvieno Sąjungos regiono, kuriame jie auginami.

Numatoma, kad pasiūlymas iš dalies pakeisti keturias direktyvas tiesioginio poveikio aplinkai neturės. Todėl nenustatyta jokių problemų, kurios darytų didelę žalą aplinkai ar neatitiktų Europos klimato teisės akto[15].

Buvo nuspręsta, kad taikant tinkamiausius būdus galima prisidėti prie šių darnaus vystymosi tikslų (DVT)[16] įgyvendinimo:

– 2 DVT – panaikinti badą, užtikrinti apsirūpinimą maistu ir geresnę mitybą, skatinti darnų žemės ūkį (2.4. Iki 2030 m. užtikrinti tvarias maisto gamybos sistemas ir įgyvendinti atsparią žemės ūkio praktiką, kuria didinamas produktyvumas ir gamyba, padedama išlaikyti ekosistemas, stiprinami gebėjimai prisitaikyti prie klimato kaitos, ekstremalių oro sąlygų, sausrų, potvynių ir kitų nelaimių ir laipsniškai gerinama žemės ir dirvožemio kokybė);

– 3 DVT – užtikrinti gerą sveikatą ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę (3.4. Iki 2030 m. trečdaliu sumažinti pirmalaikį mirtingumą nuo neužkrečiamųjų ligų vykdant prevenciją ir gydymą ir skatinti psichikos sveikatą ir gerovę);

– 8 DVT – skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, visišką ir produktyvų užimtumą ir deramą darbą visiems (8.2. Pasiekti aukštesnį ekonomikos našumo lygį diversifikuojant, modernizuojant technologijas ir diegiant naujoves, be kita ko, daugiausia dėmesio skiriant didelės pridėtinės vertės ir daug darbo jėgos reikalaujantiems sektoriams);

– 12 DVT – užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius (12.8. Iki 2030 m. užtikrinti, kad žmonės visur turėtų tinkamos informacijos ir supratimą apie darnų vystymąsi ir darnų sugyvenimą su gamta).

Pasiūlymas susijęs su medaus, vaisių sulčių ir džemų apibrėžimų, pavadinimų, bendrųjų sudėties taisyklių ir ženklinimo reikalavimų taisyklėmis. Juo nesiekiama pakeisti jokių automatizavimo procesų, kuriuos pramonė ar valdžios institucijos taiko ar taikys atitinkamiems produktų gaminti ar jų kokybei kontroliuoti. Šiuo požiūriu nenumatoma jokio poveikio principui „standartiškai skaitmeninis“[17].

• **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Atliekant vertinimą nustatyta, kad galimybės supaprastinti medui, džemams, želei ir marmeladams, vaisių sultims ir tam tikriems panašiems produktams, taip pat dehidratuotam konservuotam pienui taikomas taisykles yra ribotos, atsižvelgiant į palyginti mažas Sąjungos prekybos standartų laikymosi išlaidas ir į tai, kad suinteresuotieji subjektai, su kuriais konsultuotasi (verslo veiklos vykdytojai ir kompetentingos institucijos), nenustatė jokių besidubliuojančių ir (arba) perteklinių nuostatų, dėl kurių galėtų atsirasti nereikalingų išlaidų.

---

15 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

16 https://undocs.org/A/RES/71/313.

17 Komisijos komunikatas „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“, COM(2021) 118.

Atsižvelgiant į tai, nenumatoma nei didesnio veiksmingumo, nei su politikos įgyvendinimu susijusio supaprastinimo.

- **Pagrindinės teisės**

Atliekant peržiūrą gerbiamos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (51 ir 52 straipsniuose) įtvirtintos teisės; veiksminga ES prekybos standartų, įskaitant pusryčių direktyvas, sistema visų pirma padės suinteresuotiesiems subjektams vykdyti verslą vienodomis sąlygomis visoje vidaus rinkoje (16 straipsnis), kartu apsaugant vartotojų interesus ir tenkinant jų lūkesčius.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Europos Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Manoma, kad šių pakeitimų atveju įgyvendinimo planas nereikalingas, nes valstybės narės turi daug patirties įgyvendindamos keturias susijusias pusryčių direktyvas, o siūlomi pakeitimai yra labai techninio pobūdžio.

Keturių susijusių pusryčių direktyvų pagrindinių pakeitimų poveikis bus vertinamas taip:

medaus mišinių išsamaus kilmės ženklinimo poveikis ES medaus rinkai bus vertinamas stebint medaus su skirtingomis kilmės nuorodomis pardavimo raidą. Ši informacija nėra sistemingai prieinama. Reikės atlikti reprezentatyvų rinkos tyrimą. Geriausia būtų, jei Komisija tokį tyrimą atliktų remdamasi iš atskirų valstybių narių gauta informacija.

Naujos produktų kategorijos sukūrimo Direktyvoje 2001/112/EB poveikis bus vertinamas stebint vaisių sulčių, kuriose yra mažiau cukraus, pardavimo ir rinkos dalių Sąjungoje raidą vidutinės trukmės laikotarpiu, naudojantis rinkos ataskaitomis ir „Euromonitor“ duomenimis, kad būtų galima įvertinti vaisių sulčių, kuriose yra mažiau cukraus, vartojimą ir vartotojų susidomėjimą jomis.

Džemų ir želės sudėties reikalavimų pakeitimų poveikis bus vertinamas reguliariai apžvelgiant džemų ir kitų produktų, kuriems taikoma direktyva, pardavimo lygį, palyginti su kitais tepamaisiais produktais ar kitais produktais iš vaisių, taip pat išplečiant esamų tyrimų, pavyzdžiui, Eurostato atliekamo vaisių ir daržovių vartojimo tyrimo, taip pat nacionalinių mitybos tyrimų aprėptį įtraukiant kitus produktus, kurių sudėtyje yra vaisių, siekiant įvertinti džemų ir želės suvartojimo lygį Sąjungoje.

Be to, Komisija pasinaudos esamais kanalais, kad stebėtų, kaip prekybos standartai įgyvendinami apskritai, kad surinktų informaciją ir duomenis apie tai, kaip veiklos vykdytojai įgyvendina siūlomus pusryčių direktyvų pakeitimus rinkoje, kaip tai suvokia vartotojai, kaip tai kontroliuoja valdžios institucijos, kokia yra bendra pridėtinė vertė. Tai apima reguliarias specialias diskusijas dėl standartų bendro žemės ūkio produktų rinkos organizavimo ekspertų grupėje su valstybių narių valdžios institucijų atstovais ir pilietinio dialogo grupėje su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Vėliau ši informacija kartu su kitais duomenimis bus panaudota atliekant prekybos standartų (įskaitant pusryčių direktyvas) veikimo ir jų indėlio į rinkos veikimą tyrimą, kurį Komisija planuoja atlikti vidutinės trukmės laikotarpiu.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Šiam pasiūlymui nereikia jokio aiškinamojo dokumento dėl jo perkėlimo į nacionalinę teisę, nes jis yra pakankamai savarankiškas.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Direktyvos 2001/110/EB 2 straipsnio 4 punkte reikalaujama etiketėje nurodyti medaus kilmės šalį (-is), kurioje (-iose) surinktas medus, ir nustatyta, kad jei medus kilęs iš daugiau nei vienos valstybės narės ar trečiosios šalies, privalomą kilmės šalių nuorodą galima pakeisti vienu iš šių žymenų: „ES medaus mišinys“, „ne ES medaus mišinys“, „ES ir ne ES medaus mišinys“. Atsižvelgiant į strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslą stiprinti vartotojų gebėjimą priimti informacija pagrįstus sprendimus, be kita ko, savo maisto produktus rinktis pagal kilmę, ir siekiant išsaugoti veiksmingą vidaus rinkos veikimą visoje Sąjungoje, suderinant ženklinimo taisykles, tikslinga peržiūrėti medaus kilmės ženklinimo taisykles ir nustatyti, kad ant pakuotės turėtų būti nurodyta kilmės šalis ar šalys. Atsižvelgiant į tai, kad pakuotės, kuriose yra tik viena medaus porcija (pusryčių pakuotės), yra mažesnės ir dėl to kyla techninių sunkumų, jeigu medus yra kilęs iš daugiau nei vienos šalies, tikslinga toms pakuotėms netaikyti prievolės išvardyti visas atskiras kilmės šalis.

2012 m. Direktyva 2001/112/EB buvo iš dalies pakeista Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/12/ES, kad būtų atsižvelgta į naujas taisykles dėl leidžiamų sudedamųjų dalių, pavyzdžiui, susijusias su cukraus, kurio nebeleidžiama naudoti vaisių sultyse, pridėjimu. Atsižvelgiant į tai, kad pasikeitė vaisių sulčių sudėties reikalavimai, vaisių sulčių pramonei buvo leista tik vienus metus vartoti teiginį, kad vaisių sultyse nėra pridėtinio cukraus, siekiant informuoti vartotojus ir leisti jiems iš karto aiškiai atskirti vaisių sultis nuo kitų panašių produktų pagal tai, ar į juos pridėta cukrų. Šio trumpo laikotarpio nepakako, kad visuomenė būtų informuota apie tai, jog pagal naujas taisykles dėl leidžiamų sudedamųjų dalių į vaisių sultis nebeleidžiama pridėti cukraus. Todėl kai kuriems vartotojams ir sveikatos priežiūros specialistams vis dar neaišku, kad vaisių sultyse, priešingai nei vaisių nektaruose, negali būti pridėtinio cukraus.

Savo ruožtu pagal Direktyvos 2001/112/EB I priedo II dalies 2 punkto 5 įtrauką vaisių nektarai, į kuriuos nepridėta nei cukrų, nei saldiklių, gali būti ženklinami teiginiu apie maistingumą „ nepridėta cukrų“ arba kitu teiginiu, kuris vartotojui gali reikšti tą patį, kartu su nuoroda „produkto sudėtyje yra natūralių cukrų“. Tai ir tas faktas, kad vaisių sultys negali būti ženklinamos pateikiant teiginį apie maistingumą, susijusį su cukrumis, ir nuorodą „produkto sudėtyje yra natūralių cukrų“, galėjo klaidinti vartotojus, nes tyrimai parodė, kad iš kelių identiškos arba labai panašios maistinės sudėties produktų pirmenybė teikiama produktui su teiginiu apie maistingumą.

Todėl, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad vartotojai vis labiau suvokia su cukraus vartojimu susijusias sveikatos problemas, tikslinga peržiūrėti teiginių vartojimo vaisių sulčių etiketėse taisykles, kad vartotojai galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus. Todėl tikslinga vėl numatyti galimybę pramonei neribotą laiką vartoti teiginį, rodantį, kad vaisių sultyse nėra pridėtinio cukraus.

Dėl technikos pažangos buvo sukurti arba yra kuriami nauji perdirbimo metodai, kuriais iš vaisių sulčių ir vaisių sulčių iš koncentrato pašalinamas natūralus cukrus, siekiant patenkinti didėjančią vartotojų produktų, kurių sudėtyje yra mažiau cukraus, paklausą. Nors tokiais produktais Sąjungoje galima prekiauti, jei jie atitinka visus susijusius teisės aktus, jie negali būti žymimi produkto pavadinimu „vaisių sultys“ arba „vaisių sultys iš koncentrato“, nes šiems produktams gauti buvo taikomas kitoks apdorojimas, nei leidžiama pagal Direktyvos 2001/112/EB I priedo II dalies 3 punktą, o jų bendras cukraus kiekis (Brikso vertė) yra mažesnis nei iš vaisių išgautų sulčių.

Kadangi tokių produktų Sąjungos rinkoje vis daugėja, siekiant palengvinti jų pateikimą vidaus rinkai, kartu atsižvelgiant į poreikį skatinti keisti produktų sudėtį, kad vaisių sultyse būtų mažiau cukraus, tikslinga sukurti naują produktų kategoriją, apimančią vaisių sultis, iš kurių iš

dalies pašalintas natūralus cukrus, kartu išlaikant visas kitas pagrindines fizines, chemines, juslines ir maistines savybes. Šie produktai turėtų būti žymimi pavadinimu „vaisių sultys, kuriose yra mažiau cukraus“ arba „vaisių sultys iš koncentrato, kuriose yra mažiau cukraus“, o jų Brikso vertė turėtų būti mažesnė nei iš vaisių išgautų sulčių. Taip pat tikslinga nustatyti taisykles dėl leidžiamų šių produktų sudedamųjų dalių, taip pat dėl leidžiamų apdorojimo būdų ir medžiagų. Tikimasi, kad dėl technikos pažangos bus sukurta naujų perdirbimo metodų. Pagal Direktyvos 2001/112/EB 7 ir 7a straipsnius Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais, be kita ko, nustatomi leidžiami apdorojimo būdai, nurodyti direktyvos I priedo II dalies 3 punkte, siekiant juos suderinti su atitinkamų tarptautinių standartų pokyčiais arba atsižvelgti į technikos pažangą, visų pirma susijusią su cukraus kiekio vaisių sultyse mažinimu.

Pagal Direktyvos 2001/112/EB I priedą į vaisių nektarus gali būti pridėta cukrų ir (arba) medaus. Siekiant remti vaisių auginimą ir prekybą jais ir gerinti būtinąją nektarų kokybę, reikėtų sumažinti cukrų ir (arba) medaus, kurių gali būti dedama į vaisių nektarus, kurių rūgštingumas natūraliai nedidelis ir kurie yra malonaus skonio, dalį.

Direktyvos 2001/112/EB I priedo II dalies 3 punkte reglamentuojami leidžiami vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų apdorojimo būdai ir medžiagos. Saulėgrąžų sėklų baltymai vis dažniau naudojami tiesiogiai žmonėms vartoti ir pasirodė esantys veiksminga vaisių sulčių skaidrinimo priemonė. Siekiant atsižvelgti į šią tolesnę pažangą, į leidžiamų apdorojimo būdų ir medžiagų sąrašą reikėtų įtraukti saulėgrąžų sėklų baltymus.

Sąjungoje vis dažniau parduodamos ir vartojamos iš kokosų išgautos sultys. Pagal Direktyvos 2001/112/EB 3 straipsnio 2 dalį to produkto teisinis pavadinimas yra „kokosų sultys“. Tačiau tarptautiniame standarte, nurodytame *Codex Alimentarius* bendrajame vaisių sulčių ir nektarų standarte (Codex Stan 247-2005), kurį per 28-ąją sesiją, surengtą 2005 m. liepos 4–9 d., patvirtino *Codex Alimentarius* komisija, nurodyta, kad pavadinimas „kokosų vanduo“ yra „kokosų sulčių“, tiesiogiai išgaunamų iš kokosų, neišsunkiant jų minkštimo, sinonimas. Todėl, siekiant suderinti Tarybos direktyvą 2001/112/EB su tuo tarptautiniu standartu, tikslinga į jos III priedą įtraukti konkretų pavadinimą „kokosų vanduo“. Tas konkretus pavadinimas gali būti vartojamas atitinkamomis oficialiosiomis kalbomis. Be to, kadangi kokosų sultys gali būti gaunamos atskiedžiant koncentruotas kokosų sultis geriamuoju vandeniu, tikslinga tos direktyvos V priede nustatyti mažiausią šio produkto Brikso vertę.

Direktyvos 2001/113/EB 2 straipsnio 4 punkte reikalaujama, kad ženklinant būtų nurodomas cukraus kiekis, išskyrus atvejus, kai etiketėje pateikiamas teiginys apie maistingumą, susijęs su cukrumi. Šis reikalavimas buvo griežtesnis nei 1990 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyvoje 90/496/EEB dėl maisto produktų maistingumo ženklinimo nustatytos taisyklės, pagal kurias informacijos apie maistingumą pateikimas ant fasuotų maisto produktų buvo neprivalomas, išskyrus atvejus, kai pateikiamas teiginys apie maistingumą, o jei teiginys apie maistingumą susijęs su cukrumi, jame turėjo būti nurodytas cukraus kiekis. Direktyva 90/496/EEB buvo panaikinta ir pakeista Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1169/2011 dabar privaloma ant pakuočių pateikti informaciją apie maistingumą. Todėl Direktyvoje 2001/113/EB nebereikia konkrečios ženklinimo, susijusio su cukrumi, nuostatos ir tikslinga ją išbraukti.

Direktyvos 2001/113/EB I priedo I dalyje nustatytas mažiausias vaisių kiekis, kuris turi būti sunaudotas džemui, želei, aukščiausios rūšies džemui arba aukščiausios rūšies želei gaminti. Terminai „aukščiausios rūšies džemas“ ir „aukščiausios rūšies želė“ vartojami žymint tik produktus, pagamintus iš didesnio vaisių kiekio nei produktai, atitinkamai žymimi terminais „džemas“ ir „želė“. Tos pačios direktyvos I priedo II dalyje nustatytas mažiausias tirpios

sausosios medžiagos (t. y. natūralus vaisių cukrus arba pridėtinis cukrus) kiekis ir, siekiant atsižvelgti į esamas nacionalines vaisių džemų, želės, marmeladų ir saldintos kaštainių tyrės gamybos tradicijas, valstybėms narėms leidžiama leisti naudoti mažesnį mažiausią tirpios sausosios medžiagos kiekį.

Jei džemams ir želei gaminti naudojama daugiau vaisių, sumažėja pridėtinio cukraus kiekis, kurio reikia, kad šiuose produktuose būtų pasiektas mažiausias tirpios sausosios medžiagos kiekis. Siekiant skatinti gaminti džemus, kuriuose yra daugiau vaisių, ir taip remti vaisių rinką, kartu atsižvelgiant į poreikį sumažinti laisvojo cukraus kiekį, t. y. tiek pridėtinio cukraus, tiek natūralaus cukraus kiekį vaisių sultyse, reikėtų padidinti Direktyvos 2001/113/EB I priede nustatytą mažiausią vaisių kiekį, kuris turi būti sunaudojamas džemui ir aukščiausios rūšies džemui pagaminti. Siekiant skatinti gaminti želę, kurioje yra daugiau vaisių, ir taip remti vaisių rinką, reikėtų padidinti Direktyvos 2001/113/EB I priede nustatytą mažiausią vaisių kiekį, kuris turi būti sunaudojamas želei ir aukščiausios rūšies želei pagaminti. Be to, siekiant padėti vartotojams priimti informacija labiau pagrįstus sprendimus pirkti sveikesnius maisto produktus, tikslinga leisti vartoti Direktyvos 2001/113/EB I priedo I dalyje apibrėžtus specialiuosius pavadinimus žymėti produktams, kuriuose tirpios sausosios medžiagos kiekis yra mažesnis kaip 60 proc., tačiau kurie atitinka Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 priede nustatytam teiginiui apie maistingumą „mažiau cukrų“ taikomas sąlygas dėl mažesnio cukraus kiekio.

Direktyvos 2001/113/EB I priede terminu „marmeladas“ vadinamas tik tam tikras citrusinių vaisių mišinys. Tačiau, nors Direktyvos 2001/113/EB I priede nustatyti teisiniai pavadinimai buvo vartojami prekyboje tame priede nurodytiems produktams pavadinti, daugelyje Sąjungos kalbų terminai „marmeladas“ ir „džemas“ visuomenės yra vartojami sinonimiškai, kai kalbama apie džemus, pagamintus iš kitų nei citrusiniai vaisiai vaisių. Siekiant atsižvelgti į tokią praktiką, kai ji taikoma, valstybės narės turėtų turėti galimybę leisti produkto pavadinimui „džemas“ vartoti terminą „marmeladas“. Siekiant išvengti vartotojų klaidinimo, visoje Sąjungoje turėtų būti vartojamas terminas „citrusinių vaisių marmeladas“ žymėti produktui, kuris iki šiol buvo apibrėžtas kaip „marmeladas“, kad būtų galima atskirti šias dvi produktų kategorijas. Tai taip pat atitinka tarptautinį standartą, nurodytą *Codex Alimentarius* bendrajame džemų, želės ir marmeladų standarte (Codex Stan 296-2009), kurį *Codex Alimentarius* komisija priėmė 2009 m. birželio 29 d. – liepos 4 d. vykusioje 32-ojoje sesijoje ir kuriame skiriamas citrusinių vaisių marmeladas ir necitrusinių vaisių marmeladas. Todėl tikslinga atitinkamai peržiūrėti Direktyvos 2001/113/EB nuostatas dėl produkto pavadinimo „marmeladas“.

Direktyvos 2001/113/EB II priede išvardytos papildomos sudedamosios dalys, kurios gali būti naudojamos gaminant produktus, kuriems taikoma ši direktyva. Citrusinių vaisių sultys gali būti naudojamos kaip rūgštingumą didinanti medžiaga iš kitų rūšių vaisių pagamintuose džemuose, aukščiausios rūšies džemuose, želėje ir aukščiausios rūšies želėje. Palyginti su sultimis, pagamintomis ne iš koncentrato, koncentruotos citrusinių vaisių sultys yra mažesnio tūrio ir ne tokios sunkios transportuoti, stabilesnės, gali būti laikomos ilgiau ir reikia mažiau energijos vandens kiekiui išgarinti gaminant galutinį džemo ar želės produktą. Taigi jas naudoti gaminant džemus, aukščiausios rūšies džemus, želę ir aukščiausios rūšies želę yra tvariau nei šviežias citrusinių vaisių sultis. Todėl tikslinga į Direktyvos 2001/113/EB II priede pateiktą papildomų sudedamųjų dalių sąrašą įtraukti koncentruotas citrusinių vaisių sultis.

Direktyvos 2001/114/EB I priedo 3 punkte išvardyti apdorojimo būdai, kuriais leidžiama iš dalies arba visiškai dehidratuoti konservuotą pieną. Siekiant patenkinti kintančius vartotojų poreikius, turėtų būti leidžiamas apdorojimas, naudojamas dehidratuoto pieno produktams be laktozės gaminti. Be to, konkretus angliškų terminu „evaporated milk“ (liet. sutirštintas pienas) žymimo produkto pavadinimas tos direktyvos II priede turėtų būti suderintas su

tarptautiniais standartais, nustatytais *Codex Alimentarius* sutirštinto pieno standarte (Codex Stan 281-1971).

Direktyvose 2001/110/EB, 2001/112/EB, 2001/113/EB ir 2001/114/EB pateikiamos nuorodos į panaikintus aktus. 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo buvo panaikinta ir pakeista Reglamentu (ES) Nr. 1169/2011. 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 89/107/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto priedus, kuriuos leidžiama naudoti žmonėms vartoti skirtuose maisto produktuose, suderinimo ir 1995 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/2/EB dėl maisto priedų, išskyrus dažiklius ir saldiklius, buvo panaikintos ir pakeistos 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) 1333/2008 dėl maisto priedų. Todėl tos nuorodos turėtų būti pakeistos nuorodomis į atitinkamas Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 ir Reglamento (EB) Nr. 1333/2008 nuostatas.

Siekiant suteikti valstybėms narėms galimybę priimti įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos, turėtų būti nustatytas 18 mėnesių perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpis. Kad veiklos vykdytojai turėtų pakankamai laiko prisitaikyti prie naujų reikalavimų, tos nacionalinės nuostatos, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, turėtų būti taikomos tik praėjus 24 mėnesiams nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

Siekiant atsižvelgti į ekonominės veiklos vykdytojų, kurie pateikia rinkai arba ženklina savo produktus laikydamiesi reikalavimų, galiojusių prieš pradedant taikyti nacionalines nuostatas, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama ši direktyva, interesus, būtina nustatyti tinkamas pereinamojo laikotarpio nuostatas. Todėl šioje direktyvoje turėtų būti nustatyta, kad pasibaigus perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiui ribotos trukmės laikotarpį tie produktai gali būti ir toliau parduodami.

2023/0105 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 2001/110/EB dėl medaus, 2001/112/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų, 2001/113/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių džemų, želės, marmeladų ir saldintos kaštonų tyrės ir 2001/114/EB dėl žmonėms vartoti skirto tam tikro iš dalies arba visiškai dehidratuoto konservuoto pieno

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[1],

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę[2],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) atsižvelgdama į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikate „Europos žaliasis kursas“ nustatytus tikslus, Komisija priėmė 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (toliau – strategija „Nuo ūkio iki stalo“), kuriame paskelbė priemones, kuriomis siekiama sveikesnės ir tvaresnės Sąjungos maisto sistemos. Be kita ko, Komisija siekia skatinti keisti maisto produktų, kuriuose yra daug cukraus, sudėtį ir sudaryti palankesnes sąlygas pereiti prie sveikos ir tvarios mitybos. Be to, siekdama įgalinti vartotojus priimti informacija pagrįstus sprendimus rinktis sveikus ir tvarius maisto produktus, Komisija taip pat paskelbė apie galimą privalomų kilmės vietos nuorodų taikymo išplėtimą tam tikriems produktams, kartu visapusiškai atsižvelgiant į poveikį vidaus rinkai;

(2) Tarybos direktyvoje 2001/110/EB[3] nustatytos medaus apibrėžtys, pavadinimai, bendrosios taisyklės dėl sudėties ir ženklinimo reikalavimų;

(3) atsižvelgiant į glaudų medaus kokybės ir jo kilmės ryšį ir būtinybę neklaidinti vartotojo dėl produkto kokybės, Direktyvoje 2001/110/EB nustatytos taisyklės dėl medaus kilmės šalies, kurioje jis surinktas, nurodymo etiketėje. Visų pirma, tos direktyvos 2 straipsnio 4 punkte reikalaujama etiketėje nurodyti medaus kilmės šalį (-is), kurioje (-iose) surinktas medus, ir nustatyta, kad jei medus kilęs iš daugiau nei vienos valstybės narės ar trečiosios šalies, privalomą kilmės šalių nuorodą galima pakeisti vienu iš šių žymenų: „ES medaus mišinys“, „ne ES medaus mišinys“, „ES ir ne ES medaus mišinys“. Šiuo pagrindu valstybių narių priimtos skirtingos taisyklės

[1] OL C […], […], p. […].
[2] OL C […], […], p. […].
[3] 2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/110/EB dėl medaus (OL L 10, 2002 1 12, p. 47).

galėjo suklaidinti vartotojus ir trukdyti vidaus rinkos veikimui. Atsižvelgiant į strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslą stiprinti vartotojų gebėjimą priimti informacija pagrįstus sprendimus, be kita ko, savo maisto produktus rinktis pagal kilmę, ir siekiant išsaugoti veiksmingą vidaus rinkos veikimą visoje Sąjungoje, suderinant ženklinimo taisykles, tikslinga peržiūrėti medaus kilmės ženklinimo taisykles ir nustatyti, kad ant pakuotės turėtų būti nurodyta kilmės šalis ar šalys. Atsižvelgiant į tai, kad pakuotės, kuriose yra tik viena medaus porcija (pusryčių pakuotės), yra mažesnės ir dėl to kyla techninių sunkumų, jeigu medus yra kilęs iš daugiau nei vienos šalies, tikslinga toms pakuotėms netaikyti prievolės išvardyti visas atskiras kilmės šalis;

(4) Tarybos direktyvoje 2001/112/EB[4] nustatyti esminiai žmonėms vartoti skirtų vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų gamybos, sudėties ir ženklinimo reikalavimai, kad būtų apsaugoti vartotojų interesai ir pagerintas laisvas šių produktų judėjimas;

(5) 2012 m. Direktyva 2001/112/EB buvo iš dalies pakeista Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/12/ES[5], kad būtų atsižvelgta į naujas taisykles dėl leidžiamų sudedamųjų dalių, pavyzdžiui, susijusias su cukraus, kurio nebeleidžiama naudoti vaisių sultyse, pridėjimu. Atsižvelgiant į tai, kad pasikeitė vaisių sulčių sudėties reikalavimai, vaisių sulčių pramonei buvo leista tik vienus metus vartoti teiginį, kad vaisių sultyse nėra pridėtinio cukraus, siekiant informuoti vartotojus ir leisti jiems iš karto aiškiai atskirti vaisių sultis nuo kitų panašių produktų pagal tai, ar į juos pridėta cukrų. Šio trumpo laikotarpio nepakako, kad visuomenė būtų informuota apie tai, jog pagal naujas taisykles dėl leidžiamų sudedamųjų dalių į vaisių sultis nebeleidžiama pridėti cukraus. Todėl kuriems vartotojams ir sveikatos priežiūros specialistams vis dar neaišku, kad vaisių sultyse, priešingai nei vaisių nektaruose, negali būti pridėtinio cukraus;

(6) savo ruožtu pagal Direktyvos 2001/112/EB I priedo II dalies 2 punkto 5 įtrauką vaisių nektarai, į kuriuos nepridėta nei cukrų, nei saldiklių, gali būti ženklinami teiginiu apie maistingumą „nepridėta cukrų“ arba kitu teiginiu, kuris vartotojui gali reikšti tą patį, kartu su nuoroda „produkto sudėtyje yra natūralių cukrų“, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006[6] priede. Tai ir tas faktas, kad vaisių sultys negali būti ženklinamos pateikiant teiginį apie maistingumą, susijusį su cukrumis, ir nuorodą „produkto sudėtyje yra natūralių cukrų“, galėjo klaidinti vartotojus, nes tyrimai parodė, kad iš kelių identiškos arba labai panašios maistinės sudėties produktų pirmenybė teikiama produktui su teiginiu apie maistingumą;

(7) todėl, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad vartotojai vis labiau suvokia su cukraus vartojimu susijusias sveikatos problemas, tikslinga peržiūrėti teiginių vartojimo vaisių sulčių etiketėse taisykles, kad vartotojai galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus. Todėl tikslinga vėl numatyti galimybę pramonei neribotą laiką vartoti teiginį, rodantį, kad vaisių sultyse nėra pridėtinio cukraus.

(8) dėl technikos pažangos buvo sukurti arba yra kuriami nauji perdirbimo metodai, kuriais iš vaisių sulčių ir vaisių sulčių iš koncentrato visiškai arba iš dalies pašalinamas natūralus cukrus, siekiant patenkinti didėjančią vartotojų produktų, kurių sudėtyje yra mažiau cukraus, paklausą. Tokiais produktais Sąjungoje gali būti

---

4 2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/112/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų (OL L 10, 2002 1 12, p. 58).

5 2012 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/12/ES, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 2001/112/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų (OL L 115, 2012 4 27, p. 1).

6 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL L 404, 2006 12 30, p. 9).

prekiaujama tiek, kiek jie atitinka visus susijusius teisės aktus. Tačiau šie produktai gaunami taikant apdorojimo būdą, kuris nėra vienas iš leidžiamų apdorojimo būdų, nurodytų Direktyvos 2001/112/EB I priedo II dalies 3 punkte, o jų bendras cukraus kiekis – Brikso vertė vandeniniame tirpale – yra mažesnis nei iš vaisių išgautų sulčių. Todėl jie negali būti žymimi produkto pavadinimu „vaisių sultys“ arba „vaisių sultys iš koncentrato“;

(9) tokių produktų Sąjungos rinkoje vis daugėja. Siekiant palengvinti šių produktų pateikimą vidaus rinkai, kartu atsižvelgiant į poreikį skatinti keisti produktų sudėtį, kad vaisių sultyse būtų mažiau cukraus, turėtų būti sukurta nauja produktų kategorija, apimanti vaisių sultis, iš kurių visiškai arba iš dalies pašalintas natūralus cukrus, kartu išlaikant visas kitas pagrindines fizines, chemines, juslines ir maistines savybes. Šie produktai turėtų būti žymimi pavadinimu „vaisių sultys, kuriose yra mažiau cukraus“ arba „vaisių sultys iš koncentrato, kuriose yra mažiau cukraus“, o jų Brikso vertė turėtų būti mažesnė nei iš vaisių išgautų sulčių. Siekiant užtikrinti suderinamumą su Reglamentu (EB) Nr. 1924/2006, cukraus kiekis turėtų būti sumažintas bent 30 proc., palyginti su vaisių sultimis ir vaisių sultimis iš koncentrato. Todėl tikslinga į Direktyvos 2001/112/EB I priedo I dalį įtraukti naują produktų kategoriją ir nustatyti taisykles dėl leidžiamų šių produktų sudedamųjų dalių, taip pat dėl leidžiamų apdorojimo būdų ir medžiagų;

(10) pagal Direktyvos 2001/112/EB I priedą į vaisių nektarus gali būti pridėta cukrų ir (arba) medaus. Siekiant remti vaisių auginimą ir prekybą jais, kartu atsižvelgiant į poreikį skatinti keisti produktų sudėtį, kad vaisių nektaruose būtų mažiau cukraus, reikėtų sumažinti cukrų ir (arba) medaus, kurių gali būti dedama į vaisių nektarus, kurių rūgštingumas natūraliai nedidelis ir kurie yra malonaus skonio, dalį;

(11) Direktyvos 2001/112/EB I priedo II dalies 3 punkte reglamentuojami leidžiami vaisių sulčių ir tam tikrų panašių produktų apdorojimo būdai ir medžiagos. Saulėgrąžų sėklų baltymai vis dažniau naudojami tiesiogiai žmonėms vartoti ir pasirodė esantys veiksminga vaisių sulčių skaidrinimo priemonė. Siekiant atsižvelgti į šią tolesnę pažangą, į leidžiamų apdorojimo būdų ir medžiagų sąrašą reikėtų įtraukti saulėgrąžų sėklų baltymus;

(12) Sąjungoje vis dažniau parduodamos ir vartojamos iš kokosų išgautos sultys. Pagal Direktyvos 2001/112/EB 3 straipsnio 2 dalį to produkto teisinis pavadinimas yra „kokosų sultys“. Tačiau tarptautiniame standarte, nurodytame *Codex Alimentarius* bendrajame vaisių sulčių ir nektarų standarte (Codex Stan 247-2005), kurį per 28-ąją sesiją, surengtą 2005 m. liepos 4–9 d., patvirtino *Codex Alimentarius* komisija, nurodyta, kad pavadinimas „kokosų vanduo“ yra „kokosų sulčių“, tiesiogiai išgaunamų iš kokosų, neišsunkiant jų minkštimo, sinonimas. Todėl, siekiant suderinti Direktyvą 2001/112/EB su tuo tarptautiniu standartu, tikslinga į jos III priedą įtraukti konkretų pavadinimą „kokosų vanduo“. Siekiant užtikrinti, kad tą pavadinimą galėtų lengvai suprasti visi Sąjungos vartotojai, tikslinga numatyti galimybę pavadinimą „kokosų vanduo“ vartoti oficialiosiomis Sąjungos kalbomis. Be to, kadangi kokosų sultys gali būti gaunamos atskiedžiant koncentruotas kokosų sultis geriamuoju vandeniu, tikslinga tos direktyvos V priede nustatyti mažiausią šio produkto Brikso vertę;

(13) Tarybos direktyvoje 2001/113/EB[7] nustatyti esminiai žmonėms vartoti skirtų vaisių džemų, želės, marmeladų ir saldintos kaštainių tyrės gamybos, sudėties ir ženklinimo reikalavimai;

(14) Direktyvos 2001/113/EB 2 straipsnio 4 punkte reikalaujama, kad ženklinant būtų nurodomas cukraus kiekis, išskyrus atvejus, kai etiketėje pateikiamas teiginys apie maistingumą, susijęs su cukrumi. Šis reikalavimas buvo griežtesnis nei Tarybos direktyvoje 90/496/EEB[8] nustatytos taisyklės, pagal kurias informacijos apie maistingumą pateikimas ant fasuotų maisto produktų buvo neprivalomas, išskyrus atvejus, kai pateikiamas teiginys apie maistingumą, o jei teiginys apie maistingumą susijęs su cukrumi, jame turėjo būti nurodytas cukraus kiekis. Direktyva 90/496/EEB buvo panaikinta ir pakeista Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1169/2011[9]. Pagal tą reglamentą informacijos apie maistingumą pateikimas ant pakuočių dabar yra privalomas. Todėl Direktyvoje 2001/113/EB nebereikia konkrečios ženklinimo, susijusio su cukrumi, nuostatos ir tikslinga ją išbraukti;

(15) Direktyvos 2001/113/EB I priedo I dalyje nustatytas mažiausias vaisių kiekis, kuris turi būti sunaudotas džemui, želei, aukščiausios rūšies džemui arba aukščiausios rūšies želei gaminti. Terminai „aukščiausios rūšies džemas“ ir „aukščiausios rūšies želė“ vartojami žymint tik produktus, pagamintus iš didesnio vaisių kiekio nei produktai, atitinkamai žymimi terminais „džemas“ ir „želė“. To priedo II dalyje nustatytas mažiausias tirpios sausosios medžiagos (t. y. natūralaus vaisių cukraus arba pridėtinio cukraus) kiekis ir, siekiant atsižvelgti į esamas nacionalines vaisių džemų, želės, marmeladų ir saldintos kaštainių tyrės gamybos tradicijas, valstybėms narėms leidžiama leisti naudoti mažesnį mažiausią tirpios sausosios medžiagos kiekį;

(16) jei džemams ir želei gaminti naudojama daugiau vaisių, sumažėja pridėtinio cukraus kiekis, kurio reikia, kad šiuose produktuose būtų pasiektas mažiausias tirpios sausosios medžiagos kiekis. Siekiant skatinti gaminti džemus, kuriuose yra daugiau vaisių, ir taip remti vaisių rinką, kartu atsižvelgiant į poreikį sumažinti laisvojo cukraus kiekį, reikėtų padidinti Direktyvos 2001/113/EB I priede nustatytą mažiausią vaisių kiekį, kuris turi būti sunaudojamas džemui ir aukščiausios rūšies džemui pagaminti. Siekiant skatinti gaminti želę, kurioje yra daugiau vaisių, ir taip remti vaisių rinką, reikėtų padidinti Direktyvos 2001/113/EB I priede nustatytą mažiausią vaisių kiekį, kuris turi būti sunaudojamas želei ir aukščiausios rūšies želei pagaminti. Be to, siekiant padėti vartotojams priimti informacija labiau pagrįstus sprendimus pirkti sveikesnius maisto produktus, tikslinga leisti vartoti to priedo I dalyje apibrėžtus specialiuosius pavadinimus žymėti produktams, kuriuose tirpios sausosios medžiagos kiekis yra mažesnis kaip 60 proc., tačiau kurie atitinka Reglamento (EB) Nr. 1924/2006 priede nustatytam teiginiui apie maistingumą „mažiau cukrų“ taikomas sąlygas dėl mažesnio cukraus kiekio;

---

7 2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/113/EB dėl žmonių maistui skirtų vaisių džemų, želės, marmeladų ir saldintos kaštonų tyrės (OL L 10, 2002 1 12, p. 67).

8 1990 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyva 90/496/EEB dėl maisto produktų maistingumo ženklinimo (OL L 276, 1990 10 6, p. 40).

9 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).

(17) Direktyvos 2001/113/EB I priede terminu „marmeladas“ vadinamas tik tam tikras citrusinių vaisių mišinys. Tačiau, nors tame priede nustatyti teisiniai pavadinimai buvo vartojami prekyboje tame priede nurodytiems produktams pavadinti, daugelyje oficialiųjų Sąjungos kalbų terminai „marmeladas“ ir „džemas“ visuomenės yra vartojami sinonimiškai, kai kalbama apie džemus, pagamintus iš kitų nei citrusiniai vaisiai vaisių. Siekiant atsižvelgti į tokią praktiką, kai ji taikoma, valstybės narės turėtų turėti galimybę leisti produkto pavadinimui „džemas“ vartoti terminą „marmeladas“. Siekiant išvengti vartotojų klaidinimo, visoje Sąjungoje turėtų būti vartojamas terminas „citrusinių vaisių marmeladas“ žymėti produktui, kuris iki šiol buvo apibrėžtas kaip „marmeladas“, kad būtų galima atskirti šias dvi produktų kategorijas. Tai taip pat atitinka tarptautinį standartą, nurodytą *Codex Alimentarius* bendrajame džemų, želės ir marmeladų standarte (Codex Stan 296-2009), kurį *Codex Alimentarius* komisija priėmė 2009 m. birželio 29 d. – liepos 4 d. vykusioje 32-ojoje sesijoje ir kuriame skiriamas citrusinių vaisių marmeladas ir necitrusinių vaisių marmeladas. Todėl tikslinga atitinkamai peržiūrėti tos direktyvos nuostatas dėl produkto pavadinimo „marmeladas“;

(18) tos direktyvos II priede išvardytos papildomos sudedamosios dalys, kurios gali būti naudojamos gaminant produktus, kuriems taikoma ta direktyva. Citrusinių vaisių sultys gali būti naudojamos kaip rūgštingumą didinanti medžiaga iš kitų rūšių vaisių pagamintuose džemuose, aukščiausios rūšies džemuose, želėje ir aukščiausios rūšies želėje. Palyginti su sultimis, pagamintomis ne iš koncentrato, koncentruotos citrusinių vaisių sultys yra mažesnio tūrio ir ne tokios sunkios transportuoti, stabilesnės, gali būti laikomos ilgiau ir reikia mažiau energijos vandens kiekiui išgarinti gaminant galutinį džemo ar želės produktą. Taigi jas naudoti gaminant džemus, aukščiausios rūšies džemus, želę ir aukščiausios rūšies želę yra tvariau nei šviežias citrusinių vaisių sultis. Todėl tikslinga į tame priede pateiktą papildomų sudedamųjų dalių sąrašą įtraukti koncentruotas citrusinių vaisių sultis;

(19) Tarybos direktyvoje 2001/114/EB[10] nustatyti apibrėžimai ir bendrosios taisyklės, kuriomis reglamentuojama tam tikro konservuoto pieno sudėtis, gamybos specifikacijos ir ženklinimas;

(20) Direktyvos 2001/114/EB I priedo 3 punkte išvardyti apdorojimo būdai, kuriais leidžiama iš dalies arba visiškai dehidratuoti konservuotą pieną. Siekiant patenkinti kintančius vartotojų poreikius, turėtų būti leidžiamas apdorojimas, naudojamas pieno produktams be laktozės gaminti. Be to, konkretus angliškų terminu „evaporated milk“ (liet. sutirštintas pienas) žymimo produkto pavadinimas tos direktyvos II priede turėtų būti suderintas su tarptautiniais standartais, nustatytais *Codex Alimentarius* sutirštinto pieno standarte (Codex Stan 281-1971);

(21) direktyvose 2001/110/EB, 2001/112/EB, 2001/113/EB ir 2001/114/EB pateikiamos nuorodos į panaikintus aktus. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB[11] buvo panaikinta ir pakeista Reglamentu (ES) Nr. 1169/2011. Tarybos direktyva 89/107/EEB[12] ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/2/EB[13] buvo panaikintos

---

10 2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/114/EB dėl žmonėms vartoti skirto tam tikro iš dalies arba visiškai dehidratuoto konservuoto pieno (OL L 15, 2002 1 17, p. 19).

11 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo (OL L 109, 2000 5 6, p. 29).

12 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 89/107/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto priedus, kuriuos leidžiama naudoti žmonėms vartoti skirtuose maisto produktuose, suderinimo (OL L 40, 1989 2 11, p. 27).

ir pakeistos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1333/2008[14]. Todėl tos nuorodos turėtų būti pakeistos nuorodomis į atitinkamas reglamentų (ES) Nr. 1169/2011 ir (EB) Nr. 1333/2008 nuostatas;

(22) todėl direktyvos 2001/110/EB, 2001/112/EB, 2001/113/EB ir 2001/114/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistos;

(23) siekiant suteikti valstybėms narėms galimybę priimti įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos, turėtų būti nustatytas 18 mėnesių perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpis. Kad veiklos vykdytojai turėtų pakankamai laiko prisitaikyti prie naujų reikalavimų, tos nacionalinės nuostatos, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, turėtų būti taikomos tik praėjus 24 mėnesiams nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos;

(24) siekiant atsižvelgti į ekonominės veiklos vykdytojų, kurie pateikia rinkai arba ženklina savo produktus laikydamiesi reikalavimų, galiojusių prieš pradedant taikyti nacionalines nuostatas, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama ši direktyva, interesus, būtina nustatyti tinkamas pereinamojo laikotarpio nuostatas. Todėl šioje direktyvoje turėtų būti nustatyta, kad pasibaigus perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiui ribotos trukmės laikotarpį tie produktai gali būti ir toliau parduodami,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2001/110/EB pakeitimai

Direktyvos 2001/110/EB 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(1) įžanginis sakinys pakeičiamas taip:

„Šios direktyvos I priede apibrėžtiems produktams Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011* taikomas šiomis sąlygomis:

_____

* 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).“;

(2) 4 punkto a ir b papunkčiai pakeičiami taip:

„a) etiketėje nurodoma medaus kilmės šalis, kurioje jis surinktas. Jeigu medus kilęs iš daugiau nei vienos šalies, kilmės šalys, kuriose jis surinktas, nurodomos pakuočių, kuriose medaus yra daugiau kaip 25 g, etiketėse;

b) taikant Reglamentą (ES) Nr. 1169/2011, ypač jo 12–15 straipsnius, duomenys, kurie turi būti pateikti pagal šios dalies a punktą, laikomi privalomais duomenimis pagal to reglamento 9 straipsnį.“

---

13 1995 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/2/EB dėl maisto priedų, išskyrus dažiklius ir saldiklius (OL L 61, 1995 3 18, p. 1).

14 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1333/2008 dėl maisto priedų (OL L 354, 2008 12 31, p. 16).

2 straipsnis

Direktyvos 2001/112/EB pakeitimai

Direktyva 2001/112/EB iš dalies keičiama taip:

(1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) įžanginis sakinys pakeičiamas taip:

„Šios direktyvos I priede apibrėžtiems produktams Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011* taikomas šiomis sąlygomis:

_____

* 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).“;

(b) 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) Kaip alternatyva a punkte nurodytiems pavadinimams III priede pateikiamas konkrečių pavadinimų sąrašas. III priedo I dalyje išvardyti pavadinimai gali būti vartojami toje dalyje nurodytomis kalbomis ir nustatytomis sąlygomis. III priedo II dalyje išvardyti pavadinimai gali būti vartojami valstybės narės, kurioje produktas pateikiamas rinkai, oficialiąja Sąjungos kalba.“;

(c) įterpiama 4 dalis:

„4. Nepažeidžiant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006**, teiginys „vaisių sultyse nėra pridėtinio cukraus“ etiketėje gali būti pateikiamas tame pačiame regėjimo lauke, kaip ir šios direktyvos I priedo I dalies 1 punkte nurodytų produktų pavadinimas.

** 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL L 404, 2006 12 30, p. 9).“;

(d) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Nepažeidžiant Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 22 straipsnio nuostatų, vaisių sulčių mišinių ir vaisių sulčių iš koncentrato bei vaisių nektaro, gaunamo vien tik ar iš dalies iš vieno ar kelių koncentruotų produktų, etiketėje atitinkamai nurodoma „iš koncentrato (-ų)“ arba „iš dalies koncentrato (-ų)“. Ši informacija įrašoma greta produkto pavadinimo aiškiai įžiūrimomis raidėmis ir turi ryškiai išsiskirti iš fono.“;

(2) 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„*6 straipsnis*

Nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 1333/2008, šios direktyvos I priedo I dalyje apibrėžtiems produktams gaminti gali būti naudojami tik to I priedo II dalyje išvardyti apdorojimo būdai ir medžiagos ir šios direktyvos II priedo reikalavimus atitinkančios žaliavos. Be to, vaisių nektarai turi atitikti šios direktyvos IV priedo nuostatas.“;

(3) I ir III priedai iš dalies keičiami pagal šios direktyvos I priedą;

(4) V priede abėcėlės tvarka įterpiama ši eilutė:

„

Kokosai (*)	*Cocos nucifera*	4,5

“

3 straipsnis

Direktyvos 2001/113/EB pakeitimai

Direktyva 2001/113/EB iš dalies keičiama taip:

(1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) įžanginis sakinys pakeičiamas taip:

„Šios direktyvos I priede apibrėžtiems produktams Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011* taikomas šiomis sąlygomis:

_____

* 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).“;

(b) 4 dalis išbraukiama;

(c) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Kai sieros dioksido likutis viršija 10 mg/kg, nukrypstant nuo Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 20 straipsnio, tai nurodoma sudedamųjų dalių sąraše.“;

(2) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„*4 straipsnis*

Nepažeidžiant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1333/2008*, šios direktyvos I priede apibūdintiems produktams gaminti galima naudoti tik jos II priede išvardytas sudedamąsias dalis ir jos III priedo nuostatas atitinkančias žaliavas.

_____

** 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1333/2008 dėl maisto priedų (OL L 354, 2008 12 31, p. 16).“;

(3) I priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos II priedą;

(4) II priedo trečioji įtrauka pakeičiama taip:

„– citrusinių vaisių sultys, koncentruotos arba nekoncentruotos: tik į kitų rūšių vaisių džemus, aukščiausios rūšies džemus, želė arba aukščiausios rūšies želė,“;

(5) III priedo B dalies 1 punkto ketvirta įtrauka pakeičiama taip:

„— išskyrus žaliavas, naudojamas aukščiausios rūšies produktams gaminti: pridedant sieros dioksido (E 220) ir jo druskų (E 221, E 222, E 223, E 224, E 226 ir E 227), kaip papildomos gamybos proceso priemonės, tačiau maksimalus sieros dioksido kiekis I priedo 1 dalyje apibūdintuose produktuose neturi viršyti Reglamente (EB) Nr. 1333/2008 nustatytos koncentracijos.“

4 straipsnis

Direktyvos 2001/114/EB pakeitimai

Direktyva 2001/114/EB iš dalies keičiama taip:

(1) 3 straipsnio įžanginis sakinys pakeičiamas taip:

„Šios direktyvos I priede apibrėžtiems produktams Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011* taikomas šiomis sąlygomis:

_____

* 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).“;

(2) I priedo 3 punktas papildomas šiuo papunkčiu:

„d) Laktozės kiekio sumažinimas ją paverčiant gliukoze ir galaktoze. Pieno sudėties keitimas naudojant šį apdorojimo būdą leidžiamas tik tuo atveju, jei tai neištrinamu užrašu, kuris yra nesunkiai pastebimas ir įskaitomas, nurodoma ant produkto pakuotės. Tačiau dėl tokio nurodymo neatleidžiama nuo prievolės dėl maistingumo ženklinimo, nustatytos Reglamente (ES) Nr. 1169/2011. Valstybės narės gali apriboti ar uždrausti pieno sudėties pakeitimus, nurodytus d punkte.“;

(3) II priedo a punktas pakeičiamas taip:

„a) Angliškų terminu „evaporated milk“ vadinamas I priedo 1 dalies b punkte apibūdintas produktas.“

5 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki [OP please insert the date = 18 months after the date of entry into force of this Directive] priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

   Tas nuostatas jos taiko nuo [OP please insert the date = 24 months after the date of entry into force of this Directive].

   Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

6 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

Produktais, kurie buvo pateikti rinkai arba paženklinti iki [OP please insert the date = 24 months after the date of entry into force of this Directive], laikantis direktyvų 2001/110/EB, 2001/112/EB, 2001/113/EB ir 2001/114/EB, galima toliau prekiauti tol, kol baigsis jų atsargos.

7 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

8 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas / Pirmininkė	*Pirmininkas / Pirmininkė*